

Voorzitter: E. Armut (CDA)

Namens de raad: J. van Hoorn (GL), F. Folkerts (GL), R. Lagestee (GL), S. Middlehuis (GL), R. Gierkink (PvdA), M. Martinez Doubiani (D66), J. Bosma (PvdD), W. Pechler (PvdD), F. Mertens (SP), Y. Menger (Stadspartij), I. Jacobs (VVD), R. Heiner (VVD), J. de Haan (CDA), L. van der Laan (PvhN), E. Bernabela (PvhN)

Namens het college: K. Schuiling (burgemeester), R. van Niejenhuis (wethouder), M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: P. Kommerij

Politiek vragenuur

00:17:10

Voorzitter: Goedemiddag allemaal, welkom bij het vragenuur van 27 maart 2024. Ik wacht even tot de pers ook plaats heeft genomen. Er zijn vier sets vragen aangeleverd en er zijn geen mededelingen vanuit het college. De eerste set vragen van de Partij voor de Dieren verplaatsen we naar het einde vanwege de portefeuillehouder die nog een afspraak heeft. We beginnen met de vragen van GroenLinks over de aandacht voor niet-Nederlandse EU-burgers bijkomende de Europese verkiezingen. Daarvoor geef ik het woord aan de heer Lagestee van GroenLinks.

00:17:48

de heer Lagestee (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Er komen weer verkiezingen aan, Groningers mogen weer gebruik gaan maken van hun prachtige grondrecht om te gaan stemmen. Dat recht geldt natuurlijk niet alleen voor Nederlandse staatsburgers die hier wonen, maar ook voor een veel grotere groep. Alle inwoners van de Europese Unie kunnen op 6 juni in Nederland hun stem uitbrengen. De procedure om dit te kunnen regelen is voor niet-Nederlandse burgers echter iets ingewikkelder dan wij, die als Nederlanders automatisch een stempas in de bus krijgen, gewend zijn. Zo moet deze groep zich voor 23 april registreren. De registratie is, hoe je het ook went of keert, een extra hoepel waar doorheen gesprongen moet worden om gebruik te maken van je stemrecht. In het kader van toegankelijkheid is GroenLinks daarom benieuwd hoe de gemeente een bijdrage kan leveren om het voor deze groep zo makkelijk mogelijk te maken om hun stem uit te brengen. Dank u wel.

00:18:36

Voorzitter: Dank u wel. Heeft u een aanvullende of een vraag aan GroenLinks? D66.

00:18:44

mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons aan bij de vragen van GroenLinks. Ik had nog een aanvullende vraag op vraag twee, want daar wordt gevraagd naar het International Welcome Center North, de onderwijsinstellingen en uitzendbureaus. Wordt er door het college of gemeente straks ook gekeken naar de doelgroep die misschien niet onder deze instellingen valt, maar wel uit Europa komen en mogen stemmen? Wordt dat ook meegenomen?

00:19:11

Voorzitter: Dank u wel. Voor de beantwoording gaan we naar het college.

00:19:17

de heer Schuiling (Burgemeester): Dank u zeer. De eerste vraag had betrekking op de attentie vanuit de gemeente aan niet-Nederlanders, of zij zich ervan bewust zijn dat ze kunnen stemmen en hoe ze moeten registreren. Het antwoord daarop is ja. Iedereen met de nationaliteit van een EU-lidstaat, dus niet de Nederlandse nationaliteit, heeft begin maart een tweetalige brief in het Nederlands en het Engels ontvangen om ze te wijzen op de keuze die ze hebben. Ze kunnen stemmen in Nederland voor de Nederlandse leden van het Europees Parlement of stemmen in het land van herkomst voor de leden van het Europees Parlement afkomstig uit het betreffende land.

00:19:59

de heer Schuiling (Burgemeester): Ook is aangegeven hoe men zich tot en met 23 april kan aanmelden om in Nederland te stemmen. Vanaf begin april wordt de doelgroep nog extra geattendeerd op de keuze die ze hebben door middel van gerichte berichten op sociale media. Ook is een uiting met QR-code te zien via de digitale schermen in de binnenstad van Groningen. Daarmee denken we dat we ongeveer het maximale hebben gedaan dat we redelijkerwijs kunnen doen. We kunnen mensen ook aan de hand meenemen, maar dat gaat misschien wat ver.

00:20:35

de heer Schuiling (Burgemeester): Het International Welcome Center zal binnenkort worden benaderd om samen te bepalen welke rol ze eventueel kunnen spelen in de communicatie rondom het onderwerp. De laatste vraag was of er in de communicatie rekening gehouden wordt met de andere procedure rondom de verkiezingen voor het Europees Parlement voor deze groep stemmers. Ook daarop is het antwoord bevestigend. De informatie is volledig gericht op het attenderen, op de mogelijkheid en de uiting over de te volgen procedure als men kiest om in Nederland te stemmen voor de Nederlandse leden van het Europees Parlement. Dat is ook te lezen op de gemeentelijke website.

00:21:19

Voorzitter: Dank u wel. Ik zie de heer Lagestee instemmend knikken, dus er komt geen aanvulling meer. Is D66 ook tevreden? Goed, dan gaan we door naar de volgende set vragen van de SP, Partij van de Arbeid, GroenLinks, Partij voor de Dieren en de Partij voor het Noorden over betaalbare atelierruimtes. Daarvoor geef ik het woord aan mevrouw Martens van de SP.

00:21:43

mevrouw Mertens (SP): Dank u wel. Op twaalf oktober 2022 hebben verschillende fracties vragen gesteld over betaalbare atelierruimtes in Groningen. Op dit moment krijgen we signalen dat de kunstenaars nog steeds in onzekerheid zitten. Zo is er een manifest gepubliceerd met de petitie om bestaande ateliers te beschermen en nieuwe plekken te creëren. Daarom hadden wij de volgende vragen. Zijn de uitgangspunten en de gesprekken tussen het college en de woningcorporaties nog steeds hetzelfde? Hoe zijn deze gesprekken gevorderd sinds de beantwoording van de vragen op twaalf oktober 2022? Welke maatregelen ter verbetering van het beheer van de panden zijn sindsdien ingenomen? Het college gaf in de beantwoording destijds aan dat de kunstenaars hun atelierruimtes niet zouden kwijtraken. Toch lijkt deze angst nog steeds te bestaan. Is deze angst terecht? Zo

nee, wat gaat het college doen om deze kunstenaars zekerheid te bieden? Dank u wel.

00:22:32

Voorzitter: Dank u wel. U heeft een vraag van de VVD. Mevrouw Jacobs?

00:22:36

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u wel. Ik begrijp de onzekerheid van kunstenaars en ik begrijp uw zorgen daarover ook. Er zijn natuurlijk wel een hoop mensen in onze gemeente die in onzekerheid zitten over een woning, graag een woning willen hebben of bedrijfsruimte zoeken. Volgens mij zouden wij met zijn allen het liefst voor iedereen een oplossing hebben. Wat mijn fractie een beetje puzzelt, is wat jullie zelf voor idee hebben. We nemen het allemaal serieus, maar hebben jullie zelf ook een oplossing of een locatie in gedachten waarvan jullie zeggen: laten we dat als kunstenaarsruimte doen? Dat is wel een beetje wat mij puzzelt. We hebben het vorige week gehad over Vapiano en de Merckt. Zijn dat dingen waar u een kunstenaarshub van wil laten maken? Bent u dan ook bereid om daar budget voor vrij te spelen?

00:23:22

Voorzitter: Mevrouw Mertens, SP.

00:23:24

mevrouw Mertens (SP): Dank u wel. We hebben daar zeker wel ideeën over. Op dit moment wordt uitgezocht of er mogelijkheden zijn met de panden die VRIJDAG achterlaat, of daar ateliers kunnen komen. En op dit moment zitten deze kunstenaars ook al in goede atelierruimtes, het is alleen zo dat er te weinig onderhoud is gepleegd en dat het duurzamer moet worden. Het betekent niet dat deze mensen gelijk op zoek moeten naar een nieuwe ruimte. Er zijn ook al goede panden, en als we daar op een goede manier naar kijken, kunnen mensen daar ook blijven zitten.

00:23:53

Voorzitter: Voor de beantwoording gaan we naar het college.

00:23:57

de heer Schuiling (Burgemeester): Dank u wel, voorzitter. De indienende fracties vragen of de uitgangspunten gewijzigd of ongewijzigd zijn. De uitgangspunten zijn niet gewijzigd. Wij zijn daar nog steeds goed over in gesprek met de woningcorporaties. Ik moet wel toegeven dat de vooruitgang nog wat beperkt is. Er waren wat klachten over het beheer van de panden. We hebben daar recentelijk over gesproken met corporaties, specifiek de corporatie Patrimonium omdat daar wat zorgen zijn. Patrimonium heeft bij ons aangegeven dat ze daar dit jaar mee aan de slag gaan. We hebben voor deze beantwoording ook nog even contact gehad met Patrimonium en ook even genoemd dat wij dat hier expliciet zouden zeggen, dus zij gaan dit ook echt dit jaar doen. U vraagt ook of de kunstenaars hun atelierruimte niet kwijtraken, daar lijkt toch wat angst voor te bestaan. Wat ons betreft is dat niet nodig.

00:24:53

de heer Schuiling (Burgemeester): Het is wel zo, en dat geven beide corporaties ook aan, dat ze zouden willen stoppen met het exploiteren van ateliers. Zolang er geen goede alternatieven zijn, verandert er niets voor de mensen die daar nu hun werk doen als kunstenaar. Dat hebben we onlangs nog met hun besproken en is toen

opnieuw bevestigd. Wij zijn aan het nadenken over alternatieven en we denken ook dat daar wat goede dingen voor op tafel komen. Tot die tijd gaat er niets veranderen, anders dan dat er onderhoud zal worden gepleegd vanuit Patrimonium.

00:25:32

de heer Schuiling (Burgemeester): Dank u wel. Roept dat nog reacties of vervolgvragen op? Mevrouw Bernabela, Partij voor het Noorden.

00:25:39

mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Dank u wel voor het antwoord. Zijn jullie ook op zoek naar meer atelierruimtes dan dat er nu zijn?

00:25:48

Voorzitter: De wethouder.

00:25:50

de heer Schuiling (Burgemeester): Voorzitter, dat is gekoppeld aan ons broedplaatsenbeleid waar we natuurlijk de ambitie hebben uitgesproken voor broedplaatsen, maar ook voor een aantal andere maatschappelijke functies. We hebben een ambitie die we willen verhogen. We willen meer vierkante meters gaan toevoegen voor broedplaatsen, maar ook voor een aantal andere initiatieven. Het loopt daarin mee. Het moet richting een uitvoeringsagenda komen om het concreet te gaan programmeren, want dat was de ambitie van dit college. We zijn een stad die heel erg in ontwikkeling is en die steeds tijdelijke plekken weer een definitieve invulling geeft voor bedrijventerreinen of wonen. We willen proactief zorgen dat er steeds voldoende plek is, onder andere voor ateliers.

00:26:32

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Bosma, Partij voor de Dieren.

00:26:35

mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank u wel. Het is hartstikke mooi om te horen dat het achterstallig onderhoud opgeknapt gaat worden. Ik vroeg me af of er ook gesprekken zijn geweest met Lefier over het achterstallig onderhoud? Dank u wel.

00:26:47

Voorzitter: De wethouder.

00:26:49

de heer Schuiling (Burgemeester): Daar moet ik u het antwoord nog even op schuldig blijven, dat weet ik niet precies. Patrimonium werd specifiek genoemd, die erkennen het en gaan ermee aan de slag. Ten aanzien van andere woningbouwcorporaties weet ik het niet, maar dat kunnen we natuurlijk even uitzoeken.

00:27:02

Voorzitter: Dank u wel. We gaan door naar de volgende set vragen, dat zijn de vragen van de VVD-fractie over de inbraken in auto's bij P&R Karding. Het woord is aan mevrouw Jacobs van de VVD.

00:27:12

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u wel, voorzitter. Volgens afspraak zal ik de

vragen niet voorlezen. Wij hebben geconstateerd dat er een aantal inbraken zijn geweest op het P&R-terrein. Met name s avonds zijn dat natuurlijk ook wat verlaten terreinen. We zien in andere plaatsen zoals Barneveld dat zij cameratoezicht op P&R-terreinen hebben gezet. Dat heeft natuurlijk een preventieve en eventuele repressieve werking. Wij vragen ons af of we dat in onze gemeente ook zouden willen overwegen, om het gebruik van de P&R-terreinen niet te ontmoedigen.

00:27:49

Voorzitter: Dank u wel. Er is een aanvullende vraag van de heer De Haan, CDA.

00:27:53

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik kan me helemaal vinden in de vragen van de VVD. We hebben deze discussie natuurlijk eerder gevoerd. In mei vorig jaar gaf de politie ook aan dat ze graag camera's zouden willen. Daar zou toen een gesprek over volgen met het college, dus ik ben wel benieuwd wat er vorig jaar uit die gesprekken is gekomen.

00:28:13

Voorzitter: Voor de beantwoording gaan we naar het college.

00:28:17

de heer Schuiling (Burgemeester): Dank u wel. We zien landelijk dat het aantal auto-inbraken aan het toenemen is. Vorig jaar zagen we mei 2023 eveneens een piek in de auto-inbraken. We hebben toen een extra maatregel getroffen door billboards te plaatsen op die P&R-terreinen. Op dit moment is het aantal aangiften niet van dusdanige omvang dat we een dergelijke maatregel opnieuw inzetten, maar het is natuurlijk wel zo dat we de situatie blijven volgen. We hebben tot nu toe twee aangiften ontvangen van auto-inbraken op de P&R Kardingse afgelopen weekend. Het kan natuurlijk zijn dat er nog meer achteraan komt. We zien in de aantallen geen afwijkingen van andere P&R-terreinen. Zoals gezegd, we blijven de situatie wel scherp volgen. De politie en onze Boa's nemen ook extra surveillances in hun route op voor de P&R-terreinen.

00:29:17

de heer Schuiling (Burgemeester): Dan de vraag over het cameratoezicht. We hebben daar wat afspraken over in de zin van dat het proportioneel moet zijn en dat er aanleiding moet zijn om deze camera's te plaatsen. Gelet op het aantal aangiften op dit moment is daar nog geen sprake van. Als het zo doorgaat, zouden we voor een nieuwe afweging kunnen komen te staan. Op dit moment is dat nog niet aan de orde.

00:29:46

Voorzitter: Dank. Mevrouw Jacobs van de VVD.

00:29:50

mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank, voorzitter. U zei dat u op dit moment nog geen aanleiding ziet om het te heroverwegen. We moeten ook zorgen dat de aangiftebereidheid blijkbaar omhoog gaat. Wat mijn fractie wel bezighoudt, is wanneer het moment er dan wel is. Ik ken onze proportionaliteitsdiscussie. Als ik zie dat wij bij een zero emissie-zone wel willen handhaven middels cameratoezicht, denk ik altijd: daar doen we het wel voor, maar voor de veiligheid van onze inwoners doen we dan een stap terug. Zou u daarop willen reageren?

00:30:21

Voorzitter: Het college?

00:30:25

de heer Schuiling (Burgemeester): Voorzitter, over het instrument camera's hebben we natuurlijk wel afspraken in deze raad. De opvattingen daarover lopen uiteen. Op dit moment, wat je er verder ook van vindt, zijn twee extra aangiften geen reden om nu opeens een zwaar middel te gebruiken, terwijl je nog andere middelen hebt, om mensen ook weer te wijzen op de voorzichtigheid. Het kan natuurlijk zo zijn dat we die extra surveillances die we uitvoeren nadere inzichten geven, dan hebben we daar afspraken over. Op dit moment gebeurt het niet.

00:31:05

Voorzitter: Dank u wel. We kunnen weer terug naar de eerste set vragen, de vragen van de Partij voor de Dieren en GroenLinks over het Stop Ecocide Manifest. Ik geef het woord aan de heer Pechler.

00:31:18

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dank, voorzitter. Gisteren heeft de Europese Raad de formele richtlijn aangenomen over de bescherming van het milieu door middel van strafrecht, ook wel de ecocide richtlijn genoemd. Landelijk en internationaal beweegt de politiek steeds meer om ecocide strafbaar te stellen, maar we zijn er nog niet. Dat blijkt wel uit het feit dat met name grote bedrijven nog steeds over de hele wereld opzettelijk langdurige milieuschade en natuurvernietiging aanrichten. We vroegen ons af of het college dit ook herkent? Is het college bereid om in navolging van de gemeente Utrecht, met veel meer gemeentes die vast nog volgen, het Stop Ecocide Manifest te ondertekenen?

00:31:53

Voorzitter: Dank u wel. Voordat we naar beantwoording gaan. De heer de Haan van het CDA.

00:31:57

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik heb niet zoveel kennis over ecocide als de heer Pechler van de Partij voor de Dieren heeft. Als we dit manifest ondertekenen, wat gaat dat concreet betekenen voor de gemeente Groningen?

00:32:09

Voorzitter: De heer Pechler, Partij voor de Dieren.

00:32:11

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Ik denk dat het meer een signaalwerking heeft, net als bij de meeste petitie's die door inwoners, bedrijven of organisaties worden ondertekend. Je verzamelt genoeg support of medestanders om publieke druk uit te oefenen richting bijvoorbeeld de Tweede Kamer en Europa, om ervoor te zorgen dat er in de landelijke en internationale wetgeving iets verandert. Het is natuurlijk niet zo dat wij in Groningen hier het wiel kunnen gaan uitvinden over de wetgeving of regels die gaan over ecocide.

00:32:40

Voorzitter: De heer De Haan, CDA.

00:32:42

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, de Partij voor de Dieren is dus van mening dat we Europees gezien nog niet voldoende wetgeving hebben om ecocide aan te pakken?

00:32:50

de heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dat klopt.

00:32:51

Voorzitter: Goed, dan gaan we voor beantwoording naar het college.

00:32:57

de heer Broeksma (Wethouder): Dank u wel, voorzitter. Ik neem waar voor collega De Wrede, het is haar portefeuille. Het antwoord op vraag één is ja, het antwoord op vraag twee is ook ja. Het is misschien goed om daar iets meer woorden aan te besteden, voorzitter. Het college zet zich in voor de groei van natuur, biodiversiteit en een duurzame ontwikkeling van onze gemeente. Daar hoort een herbezinning op de relatie met de natuur en de relatie met dieren bij, een nieuw soort. Het is een soort nieuw rentmeesterschap om onze gemeente leefbaar te houden voor de generaties na ons. Het zou mooi zijn als we er zelf ook al plezier van kunnen hebben. We onderschrijven daarom die biodiversiteitscrisis en proberen vanuit onze eigen rol een goede bijdrage te leveren aan het verbeteren van de biodiversiteit. Ecocide zien we als een groot probleem, net als de negatieve gevolgen ervan die het met zich meebrengt voor de leefbaarheid op mondiaal en lokaal niveau in onze gemeente.

00:34:01

de heer Broeksma (Wethouder): U gaf het al aan, het Europees parlement heeft de richtlijn milieucriminaliteit goedgekeurd. Dat betekent dat onze tweede Kamer nu aan zet is om vergelijkbare gevallen zoals ecocide via het strafrecht aan te pakken. Dat ligt ook op de route. In november 2023 is de Wet strafbaarstelling ecocide bij de Tweede Kamer en de Raad van State ingediend. Het op grote schaal beschadigen van ecosystemen wordt strafbaar als het wetsvoorstel wordt aangenomen. Het college wil het Stop Ecocide Manifest ondertekenen. Daarmee geven we, zoals net al gezegd is, een krachtig signaal af om ecocide te stoppen en om ons in te zetten voor het versterken van biodiversiteit voor een goede leefkwaliteit. Als u uw agenda erbij pakt, streven wij ernaar om het manifest te ondertekenen op de dag van de biodiversiteit. Zoals u weet, is dat op woensdag 22 mei. Tot zover, voorzitter.

00:34:58

Voorzitter: Dank, voorzitter. Zelfs de heer De Haan is bij het horen van rentmeesterschap helemaal om. Bij deze sluit ik het vragenuur en wens ik u allen een fijne dag.